

Szczegółowy program wizyty

Proponowany termin wizyty 15-18.06.2026

Dzień 1 - wprowadzenie do wizyty

Godzina	Punkt programu	Zakres / rezultat
03:00-08:00	Przejazd na trasie Toruń -Lotnisko	
10:25-13.25	Przelot Warszawa- Porto	
14:00-16:00	Przyjazd i transfer	Przyjazd uczestników, zakwaterowanie, organizacyjne rozpoczęcie wizyty.
17:00-18:30	Spotkanie otwierające z ekspertem	Omówienie specyfiki Porto jako miasta rozwijającego innowacje społeczne, politykę age-friendly i działania rewitalizacyjne.
19:30-21:00	Kolacja integracyjno-wprowadzająca	Moderowana rozmowa o potrzebach JST i PES oraz oczekiwanych efektach wizyty.

Uzasadnienie dnia: Pierwszy dzień porządkuje wiedzę uczestników i osadza wizytę w szerszym kontekście polityki społecznej oraz rozwoju lokalnego Porto. Dzięki temu kolejne wizyty są odbierane jako element jednego spójnego modelu działania miasta.

Dzień 2 - innowacja społeczna i usługi zintegrowane

Godzina	Punkt programu	Zakres / rezultat
09:00-11:30	Laboratório de Inovação Social do Porto (LAB.IS)	Poznanie miejskiego modelu eksperymentowania nad nowymi rozwiązaniami problemów społecznych.
11:30-12:00	Sesja pytań i notatek wdrożeniowych	Identyfikacja rozwiązań możliwych do adaptacji przez JST i PES.
13:30-16:00	Santa Casa da Misericórdia do Porto	Prezentacja zintegrowanych usług społecznych, w tym wsparcia dla osób starszych i osób w sytuacji zagrożenia.
16:15-17:15	Miniwarsztat ekspercki	Przełożenie modelu usług zintegrowanych na lokalne realia polskich samorządów i PES.
18:00-19:00	Sesja podsumowująca	Porządkowanie obserwacji oraz wybór rozwiązań o najwyższej wartości wdrożeniowej.

Uzasadnienie dnia: Drugi dzień pokazuje dwa komplementarne poziomy działania: tworzenie nowych odpowiedzi na problemy społeczne oraz stabilne świadczenie usług społecznych w modelu zintegrowanym.

Dzień 3 - rewitalizacja, srebrna gospodarka i lokalna gospodarka

Godzina	Punkt programu	Zakres / rezultat
09:00-11:30	Porto Vivo, SRU	Prezentacja miejskiego podejścia do rewitalizacji łączącego wymiar społeczny, gospodarczy, przestrzenny i techniczny.
12:00-13:00	Spacer studyjny po obszarze rewitalizacji	Obserwacja efektów działań rewitalizacyjnych w przestrzeni miejskiej.
14:30-16:00	Spotkanie poświęcone programowi Aconchego	Poznanie modelu międzypokoleniowego wspierającego seniorów i studentów.
16:30-18:00	Mercado do Bolhão i otoczenie lokalnej gospodarki	Analiza krótkiego łańcucha dostaw, roli lokalnych producentów i społeczno-gospodarczej funkcji rynku.
19:00-20:30	Warsztat integracyjny „Mapa wdrożeń”	Praca w grupach JST-PES nad adaptacją poznanych praktyk.

Uzasadnienie dnia: Trzeci dzień poszerza perspektywę uczestników o komponent rewitalizacyjny, międzypokoleniowy i gospodarczy, pokazując że polityka społeczna może być ściśle powiązana z odnową miasta i lokalną przedsiębiorczością.

Dzień 4 - zamknięcie i transfer wiedzy

Godzina	Punkt programu	Zakres / rezultat
09:00-10:30	Sesja końcowa	Wybór praktyk możliwych do wdrożenia oraz omówienie dalszych działań JST i PES.
11:00	Transfer na lotnisko i powrót	Zakończenie wizyty.
14.25-19.10	Przelot do Polski,	
19.30-00:00	Powrót do Torunia	

Uzasadnienie dnia: Ostatni dzień domyka proces uczenia się i wzmacnia praktyczny charakter wizyty poprzez selekcję rozwiązań możliwych do zastosowania w województwie kujawsko-pomorskim.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Uzasadnienie doboru instytucji i poszczególnych punktów programu

LAB.IS - uzasadnienie doboru instytucji

Laboratório de Inovação Social do Porto zostało włączone do programu jako przykład miejskiej infrastruktury wspierającej współpracę międzysektorową, projektowanie rozwiązań społecznych oraz ich testowanie. Dla uczestników z Polski jest to szczególnie cenna praktyka, ponieważ pokazuje, jak samorząd może nie tylko finansować pojedyncze inicjatywy, ale także tworzyć środowisko systemowego eksperymentowania i skalowania rozwiązań. Wizyta w tej instytucji wnosi wysoki poziom kreatywności, inspiracyjności i użyteczności wdrożeniowej. Istotą praktyki jest stworzenie przez miasto przestrzeni współpracy, w której nowe rozwiązania dla problemów społecznych są projektowane, testowane i oceniane. To praktyka wysoce kreatywna, ponieważ opiera się na eksperymentowaniu, uczeniu się i współpracy wielu sektorów. Dla uczestników wizyty oznacza to możliwość poznania modelu, który można przełożyć na lokalne laboratoria usług społecznych, centra współpracy lub inkubatory rozwiązań społecznych.

Santa Casa da Misericórdia do Porto - uzasadnienie doboru instytucji

Santa Casa pokazuje model organizowania szerokiej oferty usług społecznych w formule spójnej i stabilnej organizacyjnie. Punkt ten jest istotny dla JST i PES, ponieważ obrazuje, w jaki sposób można integrować wsparcie społeczne, opiekuńcze i senioralne wokół potrzeb mieszkańca, a nie wokół rozproszonych kompetencji instytucjonalnych. To przykład praktyki o dużej wartości systemowej.

Model prezentowany przez Santa Casa opiera się na łączeniu różnych form wsparcia w spójną ofertę odpowiadającą na złożone potrzeby mieszkańców, w szczególności seniorów i osób wymagających opieki. Praktyka ma duży potencjał inspiracyjny, bo pokazuje przejście od myślenia sektorowego do myślenia o usłudze jako całości.

Porto Vivo, SRU - uzasadnienie doboru instytucji

Porto Vivo, SRU odpowiada za procesy rehabilitacji i rewitalizacji urbanistycznej. Włączenie tej instytucji do programu jest uzasadnione tym, że odpowiada ona wprost definicji rewitalizacji przyjętej w kryteriach SWZ: łączy działania społeczne, gospodarcze, przestrzenne i techniczne. Dzięki temu uczestnicy zobaczą rewitalizację jako proces rozwojowy, a nie wyłącznie inwestycyjny.

Praktyka związana z Porto Vivo pokazuje, że skuteczna rewitalizacja nie ogranicza się do odnowy budynków, lecz wymaga odbudowy funkcji mieszkaniowych, gospodarczych i społecznych. To przykład rozwiązania systemowego szczególnie przydatnego dla JST realizujących lokalne programy rewitalizacji.

Program Aconchego - uzasadnienie doboru praktyki

Aconchego został wybrany jako rozwiązanie o bardzo wysokim potencjale inspiracyjnym. Program łączy odpowiedź na samotność osób starszych z problemem dostępności mieszkań dla studentów, budując relacje międzypokoleniowe i wspierając aktywne starzenie. To przykład nowoczesnej srebrnej gospodarki oraz innowacji społecznej o wysokiej kreatywności i realnej możliwości adaptacji.

Aconchego jest rozwiązaniem szczególnie wartościowym w kontekście srebrnej gospodarki. Łączy dwa różne wyzwania społeczne w jedną praktykę: samotność seniorów i potrzeby mieszkaniowe młodych osób. Wysoka kreatywność i prostota organizacyjna czynią z tego modelu praktykę silnie inspirującą.

Mercado do Bolhão - uzasadnienie doboru punktu programu

Punkt dotyczący Mercado do Bolhão pełni funkcję merytoryczną, a nie turystyczną. Pozwala pokazać lokalny

ekosystem gospodarczy oparty na bezpośredniej relacji między producentem a odbiorcą, a więc krótkim łańcuchu dostaw. Dodatkowo ukazuje związek między lokalną gospodarką, tożsamością miejsca i utrzymaniem aktywności społeczno-gospodarczej śródmieścia.

Otoczenie Mercado do Bolhão pokazuje, jak wspierać lokalnych producentów, bezpośrednią sprzedaż i odporność gospodarki miejskiej. To praktyka wnosząca do wizyty komponent gospodarczy i żywnościowy, a jednocześnie wzmacniająca spojrzenie na politykę społeczną jako część rozwoju lokalnego.